

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Flatanger kommune
Postboks 24
7770 FLATANGER

Deres ref.
2016/6098-15

Vår ref.
17/2926

Dato
24.05.2017

Klage fra Flatanger kommune over Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i Trøndelag politidistrikts lokale struktur

Justis- og beredskapsdepartementet viser til klage av 17. februar 2017 fra Flatanger kommune. Videre vises det til Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i politidistriktets lokale struktur i forhold til Flatanger kommune:

«Sammenslåing av lensmannsdistriktene Namsos og Fosnes, Grong, Lierne, Nærøy, Bindal, Vikna, Leka, Overhalla, Namdalseid, Flatanger, og del av Bjørnør lensmannsdistrikt (del som dekker Osen kommune), til Namdal politistasjonsdistrikt. Politistasjonsdistriktet har følgende tjenestesteder: Namsos politistasjon, Grong lensmannskontor, Lierne lensmannskontor, og Nærøy lensmannskontor».

Politidirektoratet har i brev av 13. mars 2017 oversendt klagen fra Flatanger kommune til Justis- og beredskapsdepartementet, med kopi til Flatanger kommune og Trøndelag politidistrikt. I direktoratets oversendelse er det opplyst at klagen fra Flatanger kommune er blitt forelagt for berørte kommuner, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 5 annet ledd.

1. Bakgrunn

Nærpolitireformen, Prop. 61 LS (2014-2015), ble godkjent i statsråd 6. mars 2015 og oversendt Stortinget for behandling. Proposisjonen ble vedtatt, med noen endringer,

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo
0030 Oslo

Kontoradresse
Gullhaug Torg 4A
0484 Oslo

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org.nr.: 972 417 831

Saksbehandler
Sven Olav Gunnerud
22 24 55 91
jan-inge.helgheim@jd.dep.no

10. juni 2015, jf. Innst. 306 S (2014-2015) og Innst. 307 L (2014-2015). Det overordnede målet med nærpolitireformen er blant annet i Innst. 306 S (2014-2015) uttrykt slik:

«Målet med reformen er et nærpoliti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpoliti der befolkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer».

Justis- og beredskapsdepartementet har i henhold til dette gitt Politidirektoratet fullmakt til å fastsette politidistriktenes inndeling i lensmanns- og politistasjonsdistrikt, og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontor og politistasjoner.

Som en del av nærpolitireformen har politimestrene utredet og foreslått endringer i politidistriktenes lokale struktur, med sikte på å frigjøre tid og ressurser, slik at politiet kan være mer tilgjengelig og tilstede i nærmiljøene. Politidistriktenes lokale struktur skal legge til rette for et nærpoliti som er operativt og synlig, med kapasitet til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger. Politimestrenes forslag er blant annet basert på forutgående involvering av kommuner og politiets tjenestemannsorganisasjoner lokalt.

Politimestrenes tilrådninger ble oversendt til Politidirektoratet 15. desember 2016. Politidirektoratet har deretter 13. januar 2017 besluttet ny lokal organisering av norsk politi.

Politidirektoratets avgjørelser om endringer i inndelingen i lensmanns- og politistasjonsdistrikter og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontorer eller politistasjoner kan påklages til Justis- og beredskapsdepartementet av kommuner som berøres av endringen, jf. forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 1.

2. Anførsler fra kommunen

I brev av 17. februar 2017 fra Flatanger kommune er det opplyst at det klages på Politidirektoratets avgjørelse om å slå sammen Flatanger lensmannsdistrikt med Namdal politistasjonsdistrikt. I klagen er det blant annet anført at sammenslåing av Flatanger kommune med Namdal politistasjonsdistrikt vil medføre store negative endringer for kommunen, og det er fremholdt at lokal tilstedeværelse og lokal forståelse og kunnskap vil bli sterkt redusert.

Flatanger kommune har videre fremholdt at kommunen har store interne geografiske avstander, både på land og ikke minst i et stort sjøområde mellom Buholmråsa og Namsen med storhavet Folla som nærmeste nabo. Dette er et sjøområde med meget stor aktivitet innen både næring og fritid, der politiet burde økt sin aktivitet i forhold til nærpolitireformen i stedet for å redusere sin aktivitet. Dette sjøområdet burde vært

betjent av personell med lokal tilhørighet og lokalkunnskap, og kan kun oppnås gjennom langvarig lokal tilstedeværelse. Nærpolitireformen burde i samme grad som Kommunereformen tatt hensyn til lange avstander og videreført en tjenestestruktur som kunne ivareta disse utfordringene.

Flatanger kommune har utover dette anført at med Politidirektoratets avgjørelse «vil politiet, ved de aller fleste anledninger, ikke være i stand til å utføre sine oppgaver når kravet om hurtig utrykning oppstår i Flatanger. Den motsatte effekt vil i stadig større grad være at brann og redningsvesenet må utføre stadig flere av politiets oppgaver, uten hverken tilstrekkelig kompetanse eller økonomisk kompensasjon.

Med nærpolitireformens mål er det helt uholdbart at Politidirektoratet kan godkjenne en tjenestedsstruktur, som bevisst legger opp til at politiet ikke skal ivareta sine pålagte oppgaver i Flatanger.

Det samme gjelder lokalkunnskap i forhold til forebyggende aktivitet og forståelse av lokale forhold ved behov for politiets deltakelse i kommunal kriseledelse.

Flatanger kommunestyre ber om at Flatanger opprettholdes som eget tjenestested, lokalisert i de lokaler som er godt egnet og tilrettelagt for politiet ved Miljøbygget i Flatanger».

3. Anførsler fra berørte kommuner

Politidirektoratet har opplyst at to av 49 kommuner i Trøndelag politidistrikt har kommet med synspunkter på klagen fra Flatanger kommune. Dette er henholdsvis Namdalseid og Lierne kommuner.

Namdalseid kommune har uttrykt støtte til klagen fra Flatanger kommune, og har i tillegg anført at opprettholdelse av lensmannskontor i Flatanger også vil ha betydning for tettstedene Tøttedal og Statland i Namdalseid kommune som grenser til Flatanger kommune både mot nord og vest. Videre er det opplyst at Namdalseid og Flatanger kommuner samarbeider på flere områder, deriblant på skolesektoren ved at ungdomsskoleelever fra Utvorda krets går på Statland skole. Ved opprettholdelse av egen lensmann i Flatanger, vil denne kunne forestå det viktige arbeidet rettet særlig mot barn og unge, også for tettstedet Statland.

Videre har Namdalseid kommune anført at kommunene har felles veinett med fylkesvei 766 og fylkesvei 215 som gjør det naturlig å se tettstedene Lauvsnes - Tøttedal - Statland - Utvorda/Sitter som et sammenhengende geografisk område i Flatanger og Namdalseid kommuner, som også omfatter en sammenhengende kystlinje.

Lokalkunnskapen som besittes ved opprettholdelse av et lensmannskontor i Flatanger vil dermed ha stor betydning for områdene Tøttedal og Statland i Namdalseid kommune, hvor Statland må kunne sies ha en avstandsulempe med den foreslåtte strukturen, noe som elimineres ved opprettholdelse av lensmannskontor i Flatanger kommune.

Med bakgrunn i dette, støtter Namdalseid kommune klagen fra Flatanger kommune.

Lierne kommune støtter også klagen fra Flatanger kommune, og har blant annet anført at det er store avstander mellom planlagte tjenestesteder i Namsos og Ørlandet, og det må derfor vurderes å redusere disse avstandene gjennom å beholde et ekstra tjenestested, for eksempel i Flatanger.

4. Politidirektoratets vurdering

Politidirektoratet har i brev av 13. mars 2017 til Justis- og beredskapsdepartementet redegjort for vurderingsgrunnlaget og har ikke funnet grunnlag for å omgjøre sin tidligere avgjørelse i forhold til Flatanger kommune.

Politidirektoratet har vist til at avgjørelsen av 13. januar 2017 om innlemming av Flatanger lensmannskontor i et nytt Namdal politistasjonsdistrikt og nedleggelse av Flatanger lensmannskontor som tjenestested, er basert på tilrådning fra politimesteren i Trøndelag politidistrikt. Politimesterens tilrådning er basert på politifaglige vurderinger og en lokal prosess, med involvering av kommuner og fagforeninger.

Videre er det vist til at direktoratet har vurdert innspillene og synspunktene som har fremkommet, både i klagen fra Flatanger kommune, og politimesterens synspunkter i brev av 27. februar 2017. Politimesteren har beskrevet hvordan politiets tjenester skal ivaretas i Flatanger kommune når lensmannskontoret sammenslås, og Politidirektoratet har etter dette lagt til grunn at politimesteren har gjort gode politifaglige vurderinger i tråd med nærpolitireformens målsettinger.

Berørte kommuner er forelagt klagen fra Flatanger kommune, og Politidirektoratet har vurdert innspillene fra Namdalseid og Lierne kommuner. Etter direktoratets vurdering fremkommer det ikke opplysninger i tilbakemeldingene fra disse kommunene som tilsier en endret vurdering.

Politidirektoratet har etter dette konkludert med at det ikke foreligger nye opplysninger som gir grunnlag for å fravike de vurderinger som ligger til grunn for tilrådingen fra politimesteren i Trøndelag politidistrikt om endringer i den lokale strukturen i Trøndelag politidistrikt.

5. Justis- og beredskapsdepartementets vurdering og avgjørelse

Klagen er fremsatt i henhold til forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten. Av forskriften § 1 fremgår at kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur kan påklage denne til Justis- og beredskapsdepartementet.

Videre fremgår det av forskriften at Justis- og beredskapsdepartementet kan treffe ny avgjørelse eller oppheve direktoratets avgjørelse helt eller delvis og sende saken tilbake til direktoratet til ny behandling, jf. forskriften § 6 første ledd.

For øvrig gjelder forvaltningsloven kapittel II og III og alminnelige regler om god forvaltningsskikk for departementets klagebehandling, jf. forskriften § 7.

Politidirektoratet har i sin oversendelse til departementet redegjort for den forutgående prosessen for dette i Trøndelag politidistrikt. Det fremkommer her blant annet at politimesteren i Trøndelag har hatt en omfattende lokal prosess med involvering av kommunene, i tillegg til tjenestemannsorganisasjonene. Videre er det opplyst at politimesteren besøkte Flatanger kommunestyre 29. september 2016. Flatanger kommune har for øvrig ikke klaget på den forutgående prosessen.

Flatanger lensmannskontor tilhører driftsenhet nord i tidligere Nord-Trøndelag politidistrikt og har pr. i dag to ansatte, henholdsvis lensmann og sivilt ansatt i 50 prosent stilling. Videre er det opplyst at lensmannskontoret har åpent for publikum tirsdag til torsdag i tidsrommet 08.00 til 15.00. Lensmannen er ikke godkjent innsatspersonell. Lensmannen bidrar for øvrig noe med støtte i Namsos med støtte til politistasjonen. Sivilt ansatt utfører i hovedsak forvaltningsoppgaver og sivilrettslige oppgaver.

Politiberedskapen for Flatanger kommune utføres i dag av godkjent politipersonell i helkontinuerlig tjeneste innenfor det som i fremtiden vil være Namdal politistasjonsdistrikt. Hovedtyngden av beredskapen utføres med utgangspunkt i dagens Namsos og Fosnes lensmannskontor. Folketallet i Flatanger kommune er for øvrig oppgitt til å være 1 103. Politidirektoratet har opplyst at nærmeste tjenestested etter strukturendringen vil være Namsos lensmannskontor som ligger 68 km unna.

Politimesteren har fremholdt at han gjennom nærpolitireformen har som intensjon å styrke vakt- og patruljeberedskapen i denne delen av politidistriktet, og at med ny struktur vil beredskapen og sikkerheten for Flatanger sine innbyggere ikke bli svekket. Departementet mener at etablering av større tjenesteenheter vil legge til rette for en mer hensiktsmessig polititjeneste gjennom blant annet en omdisponering av ressurser til operativ tjeneste, herunder vil økt patruljevirkosomhet kunne gi kortere responstid.

Flatanger kommune har videre fremholdt at kommunen har store interne geografiske avstander både på land og ikke minst i et stort sjøområde mellom Buholmråsa og Namsen med storhavet Folla som nærmeste nabo. Departementet vil i den forbindelse vise til politimesterens brev av 27. februar 2017, der det fremgår at intensjonen er å styrke vakt- og patruljevirkosomheten i denne delen av politidistriktet. Politimesteren har gitt tydelige beskrivelser av hvordan politiets tjenester skal ivaretas i Flatanger når lensmannskontoret sammenslås, og han har for øvrig fremholdt at Flatanger kommune totalt sett vil få et tjenestetilbud som vil være bedre enn dagens.

Flatanger kommune har videre anført at lokal tilstedeværelse og lokal forståelse og kunnskap vil bli sterkt redusert. Politimesteren har fremholdt at lensmannen i Flatanger har utført et godt forebyggende arbeid i kommunen, og samtidig vært en lokal ressurs i krisesituasjoner.

For øvrig vil departementet bemerke at politikontakten i den nye politistrukturen vil få en sentral rolle i samspillet mellom driftsenheten, politistasjonsdistriktet og kommunen. Departementet mener at politikontakten, som vil være etablert innen 15. juni 2017 i samtlige kommuner, på en god måte vil bidra til at politiet jobber tettere og mer strukturert sammen med hver kommune, herunder vil de kunne opparbeide seg god lokalkunnskap om kommunen.

Berørte kommuner har blitt forelagt klagen i henhold til forskriften § 5 annet ledd.

Departementet finner etter en samlet gjennomgang og vurdering av de opplysninger som er lagt frem i saken, ikke grunnlag for å omgjøre Politidirektoratets avgjørelse om ny tjenestestedsstruktur for Flatanger kommune i Trøndelag politidistrikt. Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 opprettholdes.

Klagen tas ikke til følge.

Justis- og beredskapsdepartementets avgjørelse kan ikke påklages, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 6 annet ledd.

En kopi av dette brevet er sendt til Politidirektoratet til orientering.

Med vennlig hilsen

Thor Arne Aass
ekspedisjonssjef

Sven Olav Gunnerud
avdelingsdirektør

Kopi: Politidirektoratet

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur